

Kitabu cha Danieli - Nambari Themanini na Sita

Ukubumburwa kw'Ubuhanuzi: Gusobanukirwa Ukwiyongera kw'Ubumenyi n'Ubutumwa bw'Amarira yo mu Gicuku

Jeff Pippenger

2024-02-19

Tuliko twetegereza okufaanagana wakati w'emirimu gy'bamalayika ow'olubereberye n'ow'okusatu, tusobole okutegeera obulungi ekyo okweyongera kw'okumanya kwe kikiikirira mu bubonero bwe kusumululwa mu kiseera eky'enkomerero. Tugezaako okulaga nti kukiikirira okwongera kw'amazima okweyongera mu maanyi, okutuuka ku ntikko yaakwo ng'enkuba ey'oluvannyuma, gwe mubaka gw'Okukaaba kw'Ekiro ekya wakati. Ng'akabonero, "okweyongera kw'okumanya" kuggibwa mu kitabo kya Danyeri, era eyo kwe kumanyibwa ng'okumanya kw'obunnabbi okukebera era okuzaala ebika bibiri eby'abasinza.

Awo akamwambila ati, Enda mu njira yako, Daniele; pakuti mawu amenewa atsekedwa ndi kusindikizidwa kufikira nthawi ya mapeto. Ambiri adzayeretsedwa, nadzayera, nadzayesedwa; koma oipa adzachita zoipa: ndipo palibe wa oipa amene adzamvetsa; koma anzeru adzamvetsa. Danieli 12:9, 10.

Hanga mu 1989 habohowe "okwongera kw'okumanya" okunaahera omu buryo bw'enkomerero kworeka emitwe ebiri ey'abaramya. Emitwe egyo ebiri eragirwa omu mbeera y'engeri gye erikwetwaramu n'obutumwa bw'enjura y'enkomerero. Ababi tibamanya kandi tibakira enjura y'enkomerero, baitu abanyabwenge bo bagimanya kandi bagyakira. N'ahabw'ekyo, ababi tibareeba obunaku enjura y'enkomerero etandikiraho kugwa, kandi yatandika kugwa amahanga obu gaarakara aha Septemba 11, 2001. Tukaba nitwohereza obutumwa eri obwebembezi bw'Abadiventi b'e Laodikea nk'oku buragirwa omu Ezeekyeri esuura ya munaana n'eya mwenda, kandi n'omu Isaaya esuura ya makumi abiri na munaana. Omu Isaaya, "abashaija abanyoomi" "baayehindurira ebishuba" "obuhungiro" bwabo kandi "beeshereka" "ahansi y'oburyarya."

Noolo, munyuke Izwi lya Mukama, inywe basajja ab'amazina, abafuga abantu bano abali mu Yerusalemi. Kubanga mwagamba nti, Tukoze endagaano n'okufa, era ne geyena tulina okukkiriziganya; ekibonerezo ekijjudde bwe kiriyita, tekirijja kututuukako: kubanga twafuula obulimba bwe kiddukiro kyaffe, era tweekweka wansi w'obulimba. Isaaya 28:14, 15.

Kuume kwa kale wa Yerusalemu wa siku za mwisho wanaanguka mtihani wa "starehe na kuburudishwa" unaowakilishwa na mbinu ya "amri juu ya amri," inayowaruhusu wenye hekima kuitambua mvua ya masika ya siku za mwisho, kwa njia ya kielelezo cha kihistoria cha mvua ya masika katika historia ya Wamilleri. Sifa ya kinabii ya "watu wenye dharau" ambayo Isaya anaikazia katika kifungu hicho, ni uongo na uzushi walioujificha chini yake na kuufanya kuwa kimbilio lao. Kwa hiyo, kuhusiana na mtihani wa ujumbe wa mvua ya masika (starehe na kuburudishwa ambayo hawakutaka kuisikia), kuume kwa kale wa Yerusalemu wameukubali uongo.

Uthenga wa mvula ya nyuma wafika hamwe na dibati, njengwakumelwe mu Habakuki sura ya pili, apo mlinzi wa hapo amuuliza Mungu ni jibu gani afwene kutoa katika “dibati” ya historia yake, kwa kuwa neno “reproved” katika mstari wa kwanza wa sura ya pili lamaanisha “argued with”.

Ndizi ta yima eka rindza ra mina, ndizi tiyimisa ehenhla ka xihondzo, ndizi rindza ku vona leswi a nga ta swi vula eka mina, ni leswi ndizi nga ta swi hlamula loko ndizi tshinyiwa. Habakuku 2:1.

Abahanga mu gihe cy’impaka zerekeye imvura y’itumba bahagarariza ukuri gushushanyijwe nk’amabuye y’agaciro ya Miller, na ko kandi ari ukuri kw’ifatizo kwamenyekanishijwe, gushimangirwa kandi kugashyikirizwa na ba Millerite. Uko kuri gushushanyijwe nka Kristo, Igitare cy’Ibihe byose.

“바치온의 성벽 위에서 하나님의 파수꾼으로 서는 자들은 백성보다 먼저 위험을 볼 수 있는 사람들이어야 하며, 진리와 오류, 의로움과 불의를 분별할 수 있는 사람들이어야 한다.

Icihéjo cyaraje: Nta kintu na kimwe kigomba kwemererwa kwinjira ngo gihungabanye urufatiro rw’ukwizera twubatsheho uherye igihe ubutumwa bwazaga mu 1842, 1843, no mu 1844. Nari muri ubu butumwa, kandi kuva icyo gihe nahagaze imbere y’isi, ndi umunyakuri ku mucyo Imana yaduhaye. Ntidushaka gukura ibirenge byacu ku rubuga twashyizweho ubwo, uko bukeye n’uko bwije, twashakishaga Uwiteka dusenga cyane, dushaka umucyo. Mbese mutekereza ko nabasha kureka umucyo Imana yampaye? Ugomba kumera nk’Igitare cy’Ibihe. Wagiye unyobora uherye igihe nawuhereye. Review and Herald, 14 Mata 1903.

aanaume Imaan eletita kipesal nngaan iletaala nu Isaiahtani “kupa” aa nu ele liedado aioyie. Ena Ezekiel ebaibai e kewarieki 8, historia nalimu ngena pee kintoki aanaume Imaan o Jerusalem akiboori ngena eitu eponi aa enkolong, naa eikidaaritoki aashu enkiteng’enare aajo eitu kinteng’enaki enkibiro e Nkai ena ebaibai e naapishana. Enkitapong’ot e uni (generation) eiting’iria emboita ele latter rain ele liedado, ntoki eibung’akini “olkilikuai le Tammuz.” Ena generation e uni o Adventism, naataaki 1919, “kupa” aitoduaaki tenkaraki ele gospel ele liedado naton eibakaki aashu W. W. Prescott ena 1919 Bible Conference. Ena “kupa” naa enkiteng’enare naipirta sidai ena generation e uni, naa ena “kupa” keeta olkitamanyunoto ole liedado le ele message ole liedado le latter rain, ntoki eibung’akini “olkilikuai le Tammuz.”

Ni muhimu kutumia wakati kubainisha “uongo” katika unabii, kwa maana “uongo” huo ndiyo sababu kuu inayoufanya Uadventista wa Laodikia usiweze kuona kuongezeka kwa maarifa mwaka 1989. “Uongo” huo ni kwamba “sadaka ya daima” katika kitabu cha Danieli inawakilisha huduma ya Kristo katika patakatifu. Kuitumia “sadaka ya daima” kinabii kama huduma ya Kristo katika patakatifu ni matumizi ya uongo na yasiyo sahihi ya unabii, lakini “uongo” huo si tu kutambua utambulisho huo wa uongo wa “sadaka ya daima” kama ishara ya kinabii; bali pia unawakilisha “uongo” unaodai kwamba Dada White alikubaliana na matumizi hayo ya uongo, na kisha kutumia uongo huo kuanzisha matumizi hayo yasiyo sahihi kana kwamba ni kweli iliyothibitishwa.

Mataisivutobu dodonu ni tikina e ono e muri ni Taniela wase tinikadua, sa vakaraitaki oti ena ivakatakarakara ena tikina e tolusagavulu ki na tolusagavulu ka ono, ka ni sa vakatakila o Sister

White na vakayacori taucoko ni Taniela wase tinikadua, e kaya ni “na veika e tautauvata kei na ka e vakamacalataki” ena tikina e tolusagavulu ki na tolusagavulu ka ono “ena yaco tale.”

“Kila siku” ၏ မမှန်ကန်သော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို အသုံးပြုခြင်းသည် သမိုင်းဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံအမှားတစ်ရပ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဒံယလေ အခန်း ၁၁၊ အပိုဒ် ၃၀ မှ ၃၆ အထိတွင် ကိုယ်စားပြုဖြစ်ပေါ်သော သမိုင်းသည် “kila siku” ကို ဖယ်ရှားခြင်းကိုလည်း ပါဝင်စေသည်။ “Kila siku” သည် Millerite တို့၏ အသုံးပြုချက်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် Prescott နှင့် Daniells တို့၏ အသုံးပြုချက်ဖြစ်စေ ဖြစ်သည်။ မည်သည့် အသုံးပြုချက်ကို ရွေးချယ်သည်အပေါ် မူတည်၍ ကွဲပြားသော သမိုင်းဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံ နှစ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။

Ne mikono itasimama upande wake, nayo itapatia unajisi patakatifu pa nguvu, nayo itaondoa sadaka ya kila siku, nao wataweka chukizo lile lifanyalo ukiwa. Danieli 11:31.

Kõneldud salvestuse järgi tuleb selles salmis kujutatud prohvetlik ajalugu, kaasa arvatud salm kolmkümmend, ning salmid kolmkümmend kaks kuni kolmkümmend kuus, korrata Taanieli üheteistkümnenda peatüki salmides nelikümmend kuni nelikümmend viis.

“Unabii ulio katika sura ya kumi na moja ya Danieli umekaribia sana kutimizwa kwake kamili. Sehemu kubwa ya historia ambayo imetukia katika utimizo wa unabii huu itarudiwa. Katika aya ya thelathini, mamlaka fulani inatajwa ambayo ‘itahuzunika, [Danieli 11:30–36 imenukuliwa.]

“ن.دهدوور، ن.وارك فس هو ادنه اشو مل ى من او هئ كهو كئى له گ وادوور و گن.ده” Manuscript Releases, number 13, 394.

Aya apho tusangana n’“icya buri muni” ni aya mirongo itatu n’umwe.

Na mikono itasimama upande wake, nayo yataitia unajisi patakatifu pa nguvu, nayo yataondoa dhabihu ya daima, nayo yataweka chukizo liaribulo. Danieli 11:31.

Ee “mikono” mu msitari guhangama “ku ruhande rwe.” “Mikono” ni ububasha, nk’uko n’uwu bo “guhangamira” ari ububasha. Ni yo “mikono” ivugwa mu msitari “ihagarara ku ruhande rwe,” kandi ni yo “mikono” “ihumanya ubuturo bwera bw’imbaraga,” kandi “mikono” ni yo “ivanaho igitambo gihoraho,” kandi kandi ni yo “mikono” “ishyiraho ikizira giteza ubunyagwa.” Mu Ibyahishuwe igice cya cumi na gatatu, cya kiyoka, ari cyo Roma y’abapagani, giha ubupapa ibintu bitatu.

Na mnyama niliyemwona alikuwa mfano wa chui, na miguu yake ilikuwa kama miguu ya dubu, na kinywa chake kama kinywa cha simba; naye yule joka akampa nguvu zake, na kiti chake cha enzi, na mamlaka kuu. Ufunuo 13:2.

Chinyama cya nkalamo cilelekwa ngwa buupopi ku musangashi Mukwai White, kabili mu cipandwa ca twelufu Mukwai White alelekwa ukuti cilye ciswango ni Satana, kabili no ku Rome wa buhedeni.

“Na hivo, hambi ilinyoka, mwanduso, ihwiminye Satani, kangi kwa maana ya pili, ni ishara ya Rumi ya kipagani.” The Great Controversy, 439.

Muvwiji gwa 2, gwa Ibyahishuwe igice cya cumi na gatatu, Roma ya gipagani yahaye ubupapa ubushobozi bwayo bwa gisirikare, “amaboko” yayo, uherye kuri Klovise umwami w’Abafaranki (Ubufaransa), mu mwaka wa 496. Roma ya gipagani yahaye Roma ya kipapa intebe yayo y’ubutware mu mwaka wa 330, igihe umwami w’abami Konstantino yavaga mu murwa wa Roma akimurira umurwa mukuru wa Roma y’ubwami mu muji wa Konstantinopoli. Roma ya gipagani yahaye ubupapa ubutware bwa gisivili mu mwaka wa 533, igihe Yunitiniyani yashyiragaho itegeko rigaragaza ubupapa nk’umutwe w’amatorero yose, n’umukosora w’abahakanyi.

Mu vhesi ya makumi mararu na kimwe, “maboko” ayo ahaguruka ni ingabo z’igisirikare za Roma y’abapagani, zahagurukiye gushyigikira ubupapa guhera kuri Clovis mu mwaka wa 496. Kubera iki gikorwa, ubupapa bugaragaza Ubufaransa nk’“imfura y’Itorero Gatolika,” kandi rimwe na rimwe nk’“umukobwa mukuru w’Itorero Gatolika.” Mu vhesi ya makumi mararu na kimwe, nyuma y’uko Constantine ashyizeho itegeko ry’icyumweru mu mwaka wa 321, hanyuma akimura umurwa mukuru awuvana mu muji wa Roma awujyana mu muji wa Constantinople mu mwaka wa 330, ubwami bwari bwahozze budatsindwa bwatangiye gusenya, ubwo imbaraga enye za mbere z’amahembe y’impanda zo mu Byahishuwe igice cya munani zatangiraga intambara ikomeza kurwanya ubwami bwa Roma. Intego y’ibitero byakozwe n’Ababaribari na Genserik yari yerekejwe ku muji wa Roma, ari wo, mbere y’umwaka wa 330, wari warabaye “aheranda h’imbaraga” ku bwami bwa Roma. Kuva mu mwaka wa 330 gukomeza, intambara z’ababaribari bateye zagombaga “guhumanya ahenda h’imbaraga,” kugeza ubwo “maboko” ya Roma y’abapagani yagombaga guhagurukira ubupapa, guhera mu mwaka wa 496.

Si Roma ya kipagani kyahaye ubukomezi bwa gipapa ibintu bitatu gusa—bukomezi bwa gisirikare, ububasha bwa leta, n’intebe y’umurwa wa Roma—ahubwo kandi cyanakuyemo amahembe atatu ku bwa Roma ya gipapa.

Nalangalangko dagiti sarukod, ket adtoy, immuli iti tengngada ti sabali pay a bassit a sarukod; iti sangoanan dayta, tallo kadagiti immuna a sarukod ti napukaw agingga iti ramutda. Ket adtoy, iti daytoy a sarukod adda mata a kas kadagiti mata ti tao, ken ngiwat a saoenia dagiti dadakkel a banag. Daniel 7:8.

Mpondo zizathu ezaziza “kuncothulwa” esahlukweni sesixhenxe sikaDanyeli, zazimele amandla amathathu aphambili ayemelana nokunyuka kobupapa ukuya emandleni. Eyokugqibela kwezo mpondo zintathu yasuswa xa amaGoth egxothwa kwisixeko saseRoma ngonyaka ka-538. Agxothwa esixekweni “ziingalo” zeRoma yabahedeni, kuba ezo “ngalo” zazimele ukumisa ubupapa (isinengiso sencithakalo) etroneni yehlabathi elalaziwa ngelo xesha ngonyaka ka-538.

Muverse wa makumi atatu na umwe wa Daniele ikumi na imwe, ukalongora bintu bina ebyo “mikono” (Roma ya kipagani) byali bya kukora. Byali bya “kwemelera” obupapa, nga bwe byakola mu mwaka gwa 496. Byali bya kwonoona “awera aw’amaani,” nga bwe kyakiikirirwa entalo ez’amagye ezaalwanyisibwa ku kibuga Roma okumala nga ebyasa bibiri. Byali bya “okuteeka” obupapa ku ntebe y’ensi mu mwaka gwa 538, era era byali bya “okuggyawo buli lunaku.”

Ijambo ry'Igiheburayo ryahinduwemo "gukuraho" muri uwo murongo (sur), risobanura "kuvanaho". Mu mwaka wa 508, ukurwanya kwavuye mu bapagani kwari muri ubwami bw'Abaroma, kwari gukorera kuburizamo izamuka ry'ubupapa ngo bugere ku butegetsi, kwari kumaze gucishwa bugufi burundu cyangwa kuvanwaho.

“Watu wa dharau” hufundisha kwamba upapa uliondoa ufahamu wa kweli wa huduma ya Kristo katika patakatifu pake, kwa kuanzishwa kwa misa ya kipapa, ambayo ni bandia ya kazi ya Kristo katika patakatifu pa mbinguni. Ikiwa hii ndiyo ingekuwa maana halisi ya “ya daima,” basi “majeshi” yaliyosimama katika aya ya thelathini na moja yangukuwa ni upapa, kwa maana muundo wa kisarufi wa aya hiyo unadai kwamba “majeshi” ndiyo mamlaka inayoondoa “ya daima.”

Nge, zambi zya Bakriste zyalembwa mu mabuku aa cibeelo ca mu julu, pele cimela eco tacili kuti cibeelo ca Leza cakasofwazigwa. Kusanzigwa kwa cibeelo kwakali kuyiminina kusanzigwa kwa mabuku aa malembe aali mu cibeelo. Akwenzelezya, nguzu ya upapa tiyakabi ya Bukriste, aboobo tiyakalembwa mu mabuku aa lubeta lwakupenzya. Lubeta lwalikke lulayandikidwe ku upapa ndo lubeta lwakucitwa lwa bukali bwa Leza.

Laodicea-ya Adventism-ke saithoklo lahna mi-te, kum khuk-a ngaih zungah an nunna kumkhua mihring-te kut-ah an pe zo, chu mi-te chu seal nei lehkhap an sim thei lo tiin hriat an ni tawh bawk a; chutiang Bible hman dan tihchhiat hmangin an beng an nuam zawng zawng tihngawt chu an pawm mai thei ang. Nimahsela, an dik lohna vawnhim tura an hriatngei ngei tur chanchin chu lak chhuak a, Daniel bung 11 chhung chang hnuai ber paruk nen remtir tum chu a absurd zawk nasa e.

anticristo nisqawan pakasqa huñunakuyta ruraran. Chayta ruraspanmi, papadopa hatarimuyninman ima protestante sayaypas Estados Unidospi ña upallachisqa kasqanta unancharan, imaynatachus wata 508-pi pagano kaypa sayaynin qichusqa kasqanwan rikch'achisqa. Pasajepi Rey del Norteqa (papado) ñawpaqta 1989 watapi Soviet Unionta phawaykacharqan, chaytapas “carretas”wan “caballopi puriq runakuna”wan kуска ruraran, chaykuna Estados Unidospa soldado kallpanta rikuchispa; hinallataq “barcos” nisqawan rikuchisqa Estados Unidospa qullqi kallpanwanpas.

Dewletên Yekbûyî “milên” ku ji bo papatîyê rabûn bûn. Protestanîzm hate rakirin, wekî ku berxwedana paganîzmê heta sala 508 hat bindestkirin. Di aya çil û yekan de, Dewletên Yekbûyî dê ji aliyê papatîyê ve were dagirkirin, û Destûra Bingehîn a Dewletên Yekbûyî, ku “pîrozgeha hêzê” ya Dewletên Yekbûyî ye, dê were hilweşandin, gava ku Dewletên Yekbûyî Padîşahê Bakur (papatî) li ser textê erdê danîne, wekî ku Roma ya pagan di sala 538 de kir. Heke hûn gotarên li ser vê malperê dixwînin, hûn dikarin kovara The Time of the End daxînin, û pêşkêşiyek firehtir a şeş ayetên dawî yên Daniel yanzdehan bixwînin; lê em niha tenê vê yekê destnîşan dikin ku nasandina “ya rojane” wekî xizmeta Mesîh di pîrozgehê de, sepandinek xelet a vê nîşanê ye. Em vê yekê ji bo vê yekê dikin ku nîşan bidin ku ev sepandina xelet bi derewek armancdar hat ser Adventîzma Laodîkeyayê.

Tukakolesya kutala pa bufi bwa busapuli mu cilembelo cikonkene.

“Hatuna wakati wa kupoteza. Nyakati za taabu ziko mbele yetu. Ulimwengu unachochewa na roho ya vita. Hivi karibuni matukio ya taabu yaliyonewa katika unabii yatatukia. Unabii ulio katika Danieli wa kumi na moja umekaribia sana kufikia utimilifu wake kamili. Sehemu kubwa ya historia iliyotukia katika kutimizwa kwa unabii huu itarudiwa.”

“Ku murongo wa mirongo itatu havugwa ububasha ‘buzababara, busubire inyuma, kandi bugirire uburake isezerano ryera: uko ni ko azakora; ndetse azagaruka, agirane umubano n’abaretse isezerano ryera. Kandi ingabo zizahagarara ku ruhande rwe, kandi zizahumanya ubuturo bukomaye bwera, kandi zizakuraho igitambo gihoraho, kandi zizashyiraho ikizira giteza umusaka. Kandi abakora ibyaha ku isezerano azabayononesha abahendesha amagambo aryohereye: ariko abantu bazi Imana yabo bazakomera, bakore ibikorwa bikomeye. Kandi abafite ubwenge muri abo bantu bazigisha benshi: nyamara bazagwa bicishijwe inkota, n’umuriro, n’ubunyago, no gusahurwa, iminsi myinshi. Noneho ubwo bazaba bagwa, bazatabarwa n’ubufasha buke: ariko benshi bazifatanya na bo babigiranye uburyarya. Kandi bamwe muri abo b’abanyabwenge bazagwa, kugira ngo bageragezwe, kandi bezezwe, kandi bezwe, kugeza igihe cy’imperuka: kuko bikiri iby’igihe cyagenwe. Kandi umwami azakora ibyo yishakiye; kandi azishyira hejuru, kandi yikuze hejuru ya buri mana yose, kandi azavuga ibitangaza birwanya Imana y’imana zose, kandi azagubwa neza kugeza uburakari buzuye: kuko ibyagenwe bizasohozwa.’ Daniyeli 11:30–36.”

“Mu byanditswe muri aya magambo, hazabaho ibintu bisa na byo. Turabona ibimenyetso byerekana ko Satani ari kugenda yigarurira vuba ubwenge bw’abantu badafite gutinya Imana imbere yabo. Bose nibasome kandi basobanukirwe n’ubuhanuzi bwo muri iki gitabo, kuko ubu twinjiye mu gihe cy’amakuba cyavuzweho:

“‘Û wê demê de Mîkaelê, ew mîrê mezin yê ku ji bo zarokên gelê te radiweste, dê rabite; û wê demê dê demeke tengasiyê hebe, ya ku ji dema ku netewek heye heta wê demê tu carî wekî wê nebûye; û di wê demê de gelê te dê xilas bibe, her yekê ku navê wî di pirtûkê de hatibe dîtin nivîsandin. Û gelek ji wan ên ku di toza axê de razane, dê şiyar bibin; hin ji bo jiyana abedî, û hin ji bo şerm û heqaretê abedî. Û yên aqilmend in dê wek ronahiya asîmanê bibiriqin; û yên ku gelek kesan ber bi rastiye ve digerin, wek stêrkan, heta hetayê û hetayê. Lê tu, ey Daniêl, van peyvan bigire û pirtûkê mohr bike, heta dema dawiyê; gelek dê li vir û wir bezin, û zanîn dê zêde bibe.’ Daniel 12:1–4.” Manuscript Releases, hejmara 13, 394.